

ROLUL DECORULUI VESTIMENTAR ÎN ACTIVITATEA POLITICĂ

Valentina STAN

Republica Moldova, Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, Departamentul Științe Politice și Administrative
Doctor în științe politice, conferențiar universitar

Alina ȚURCANU

Republica Moldova, Chișinău, Universitatea de Studii Europene din Moldova, Facultatea Științe Politice și Relații Internaționale
Magistru în științe politice, vice-decan, doctorandă la Universitatea de Stat din Moldova

When creating a favorable image for a politician, jewelry also contributes. In this sense, the golden rule is: as simple and discreet as possible. Men's jewelry include the following components: buttonholes, which are chosen according to the color of the shirt; the watch, which is so elegant, the flatter and simpler, and the binding belt must be of natural leather (black); rings (only wedding rings are accepted and so); the handkerchief, which is carried in the inner pocket, from the jacket's chest; writing instruments, which are chosen for personal gown (plastic ones are not recommended).

In the political field as in other circumstances, clothing can lead to the success of a discussion or negotiation. The political sphere is not the place where the latest trends in fashion are demonstrated, the atmosphere in question must be accompanied by a certain style. The fashion culture in the modern period is refined according to the weather; which allows the political man to fit into the circuit of values and be accepted by society.

The harmonious connection between social responsibility and the objectives mentioned in this paper, which contributes constructively to the creation of a favorable climate and that corresponds to the "person-clothing-person" principle, will enhance the process of communication and collaboration in the political field, in the relations between the countries From the European Union and the Republic of Moldova.

Orice grup profesional respectă un anumit stil vestimentar. În domeniul politic la fel sînt respectate anumite reguli în comportament și vestimentație. Elementul vestimentar reprezintă un indiciu de manifestare a respectului față de cei din jur. Utilizînd vestimentația în mod corespunzător, persoana demonstrează că aparține unui anumit grup profesional, respectă anumite reguli, care au fost stabilite în mediul respectiv.

Necesitatea omului de a se îmbrăca a fost determinată de factorul natural în comparație cu celelalte vietăți terestre. Fără învelișul protector (blană, pene, solzi, piele groasă) omul se prezintă ca o ființă fragilă în fața stihțiilor naturale. Pe durata existenței sale, specia umană a fost preocupată nu numai de obținerea hranei, ci și de haine. Faza inițială de “îmbrăcare” a omului poate fi raportată chiar la apariția existenței sale. Conform orientărilor religioase (precum este menționat în biblie), adam și eva “au fost acoperiți cu frunze”. Iar orientarea darwinistă (conform căreia omul a apărut în procesul evoluției sale de la maimuță) afirmă că inițial omul avea un înveliș protector (blană), și pe parcurs lipsindu-se de ea a recurs la alte moduri de a se proteja de clima nefavorabilă. În rezultatul evoluției specia umană a recurs la “acoperirea” sa cu blănuri căpătate în urma vînătorului. Pe lângă faptul că prin înfășurare cu blănuri omul se proteja de mediul nefavorabil, sensul acestora era și acela de a evidenția succesul vînătorului. Astfel hainele deveneau și simbolul faptelor mărețe, însemnătatea acestora devenind mai mult decît o protecție.

Pe parcursul istoric, putem afirma că în perioada antică și medievală doar aristocrații aveau parte de veșminte în sensul direct al acestui cuvînt. Astfel, în Egiptul antic ei erau îmbrăcați în haine scumpe și împodobite cu bijuterii. În China antică aristocrații purtau haine scumpe brodate cu fir de aur. Referitor la Atena, din izvoarele istorice, aflăm că îmbrăcămintea femeilor și a bărbaților era simplă. Femeile purtau rochii lungi, drapate, prinse la mijloc cu cingătoare. Părul era prins în coc. Se încălțau în sandale. Iar bărbații purtau o tunică și erau încălțați la fel în sandale[2, p.22]. Din manualul istoriei române, referitor la cultura dacilor, distingem următoarele afirmații: “Îmbrăcămintea lor consta din pantaloni și o cămașă legată la brîu, iar pe vreme rece purtau și blănuri. Femeile aveau fuste lungi. Ca încălțăminte erau folosite opincile. Clasa săracă umbla cu capul dezvelit, iar nobilii purtau căciulă, semn distinctiv al puterii lor” [8, p.16].

Privitor la celelalte perioade istorice, menționăm că vestimentația se deosebea cu mult de cea a perioadei antice și medievale. Epocile ulterioare, după modul de purtate a hainelor se aseamănă mai mult cu cea din prezent, numai că înprezent nu persistă o diferențiere de purtare a hainelor după apartenența de clase.

După cum menționează a).curteza, evoluția schimbărilor din modă poate fi transpusă într-un aranjament sub formă de spirală astfel, între anii 1900-1960, tendințele vestimentare au pendulat de la silueta în formă de “clepsidră”, caracteristică anului 1900, la imaginea mai “naturală” din anul 1910, pentru a reveni mai apoi la umerii largi și talia marcată (caracteristice siluetei “clepsidra”) în jurul anului 1933. Cînd tot acest ciclu și-a urmat cursul, după 20 de ani, silueta se întoarce la o formă mai lejeră, “dreptunghiulară” sau “unghiulară”, cînd casa “Dior” lansează, în 1954, silueta ce are forma literei A [3, p.249].

Prin încărcătura ei de simbol, vestimentația vorbește despre persoane înaintea ca acestea să scoată vre-un cuvânt. Ținuta afișată arată imaginea de sine a fiecăruia. De designul vestimentar depinde dacă cei din jur doresc sau nu să pornească o discuție. Prin ținuta aleasă, persoana se recomandă singură pe sine (este persoana de succes sau nu). În perioada contemporană sensul simbolului vestimentației, precum și conformației acesteia către individ este înlocuită cu expresia “design vestimentar”.

Designul nu este o modă, iar ca principiu el nu este nici măcar o descoperire recentă, deși importanța și necesitatea lui socială s-au impus abia odată cu epoca revoluției industriale. Istoricii, preocupați de domeniul designului, situează elementele de incipiență ale esteticii produselor vestimentare încă în antichitate. După cum menționează D.Karneghi, în urmă cu peste 2400 de ani, Socrate scotea în evidență importanța legăturii dintre funcția și forma obiectelor: “Toate lucrurile care servesc omului sînt în același timp frumoase și bune, atîta timp cît ele sînt utile. Da, dacă sînt corespunzătoare scopului său, așa cum o brățară de aur este urîță dacă nu corespunde destinației sale” [12, p.13]. Astfel, din relațiile date, putem sintetiza că toate lucrurile care ne înconjoară își au menirea și destinația sa. Utilitatea acestora rezultă nu din valoarea sau volumul acestora, ci din faptul că ele sînt folositoare și se potrivesc împrejurărilor.

Autorul cărții Anthoni Berthram, intitulată “Design”, scria: “În jurul anului 1588, cuvîntul design avea înțelesul de țel, scop, intenție; către 1657 el mai are și înțelesul de lucru reușit spre care se tinde. În 1938 el ne apare consacrat cu înțelesul compozit de țel, plus lucru reușit spre care se tinde. Astfel, el desemnează de fapt un proces ce marchează parcurgerea drumului de la concepție, prin proiectare și producere, pînă la obiectul finit. Prin design, în acest caz nu vom mai înțelege un desen făcut în biroul său de către proiectant, ci mai curînd lucrul însuși, care odată realizat presupune o anumită idee ce a stat la baza realizării respectivului lucru, ca și procesul obținerii lui ca obiect”[2, p.44].Raportînd acest termen la situația prezentă, putem menționa că sensul acestuia a devenit și mai larg, astfel în cît, el subînțelege și procedura de selectare a vestimentației pentru persoane în dependență de domeniul de activitate.

Elementul vestimentar poate fi recunoscut prin gama foarte vastă de componente implicate și considerate, pe de o parte, și stabilitatea, talentul și judecata utilizate în selectarea și combinarea acestora în crearea unui nou model, pe de altă parte. Designul vestimentar presupune “o gîndire vizuală”, tridimensională, care cuprinde idei, elemente dezvoltate și realizate în paralel și nu separat.

În concluzie, putem menționa că de-a lungul istoriei, oamenii s-au folosit de haine ca să-și arate apartenența la un grup etnic sau rang, poziția socială în cadrul grupului; prin haine și-au manifestat spiritul fie revoluționar, fie conservator; și-au exprimat propria concepție despre frumos.Vechile împărțiri în clase

sociale, între care nu exista comunicare decît prin violența arme, sînt istorie. As-tăzi diferențele se exprimă prin stil. Stil de viață, stil de gîndire, stil vestimentar.

Hainele sînt cele ce fac declarații despre noi. Stilul vestimentar al fiecărei persoane este manifestarea exterioară a personalității. Iar personalitatea este me-lanțul unic rezultat din întrepătrunderea temperamentului natural al individului, instrucției, educației, mediului în care s-a format, valorile personale dobîndite. Hainele identifică fără să mintă, ele acoperă (trupul) și descoperă (omul interior) în același timp. Astfel, atunci cînd se adoptă o anumită ținută în profesie, se face o declarație.

Vestimentația este un limbaj nuanțat la infinit, un instrument al relației so-ciale, o creație ce prelungește și corectează opera Naturii. În activitatea politică vestimentația a este unul din elementele principale care contribuie la formarea unei imagini profesionale și obținerea unui rezultat scontat în domeniul politic. Vestimentația destinată desfășurării activităților politice și efectuarea întrevede-rilor oficiale ale politicianilor, funcționarilor publici, presupune specificul do-meniului. Caracteristicile principale ale stilului profesional, indiferent dacă este caracteristic bărbaților sau femeilor, sînt: inspirarea încrederii; reflectarea serio-zității și perspicacității; manifestarea inteligenței etc.

În domeniul politic putem diferenția *Ținuta vestimentară profesională pen-tru femei* care sau implicat mai tîrziu pe arena politică. Începînd cu anii '60, fe-meile pentru prima oară au început realizarea practică a carierei profesionale in-clusiv și a celei politice. Trecerea femeilor din mediul privat al familiei în cel public a determinat modificarea modului de abordare a vestimentației.

În Republica Moldova, în acest sens, spre regret continuă, să persiste curen-tul tradiționalist, conform căruia bărbații consideră că "locul femeii este alături de căminul familial" acesta fiind singurul domeniu de decizie totală a femeilor. Însă se observă că problema gender în Moldova deja este sesizată într-un mod actual pentru sec.XXI. Această temă fost discutată pe larg de către Eugenia de Reuss-Ianculescu care susține că: "În ziua în care femeia va vedea că i se recu-noaște inteligența, că i se prețuiește tăria caracterului și rezistența în fața greută-ților vieții, în ziua cînd femeia va vedea că izbutește prin inteligență, activitate și ținută vestimentară respectabilă, neapărat se va înmulți numărul femeilor în domeniul public" [10, p.124]. Sintetizînd spusele Eugeniei de Reuss-Ianculescu, putem spune că în prezent numărul femeilor prospere a crescut considerabil, ce-ea ce denotă faptul că ele deja au trecut cîteva din etapele de afirmare și pe are-na politică.

În vestimentație, primul lucru căruia îi acordăm atenție maximă – înainte de orice, este înțelegerea faptului cum trebuie să facem permanent diferența înt-re hainele potrivite care urmează a fi purtate în exercitarea profesiei și cele des-tinate exclusiv spațiului privat.

Într-o țară precum este Republica Moldova, mediul profesional este tradiționalist. Cu greu se găsește un bărbat care să accepte drept partener o femeie, fără nici o prejudecată și cu toată încrederea. Pentru a contracta această tendință a societății moldovenești – femeile au la dispoziție o armă, vestimentația, numită în continuare ținuta vestimentară profesională.

Ca și orice alt domeniu, domeniul politic se conduce după anumite norme și reguli generale și particulare, stabilite în dependență de specificul unei sau altei țări; a unei sau altei împrejurări.

După cum menționează R.Botavina, pentru a exemplifica regulile vestimentației profesioniste pentru femei, este necesar de a stabili un șir de principii care sînt materializate prin următoarele întrebări:

1. La ce fel de situație urmează să participe persoana, ce mesaj dorește să transmită?
2. Se încadrează sau nu în seria de culori acceptate de mediul profesional?
3. Este confecționat din materiale corespunzătoare, care asigură confortul și transmit un mesaj de bunăstare?
4. Se potrivește persoanei care o poartă[13,p.12]?

Din aceste principii deducem faptul că, pentru ca femeia să nu năimerească în situații penibile, ea trebuie să cunoască detaliat împrejurările și situațiile din care ea face parte, și care va fi ținuta cea mai potrivită.

La baza vestimentației profesioniste de top pentru femei stă costumul cu fustă. Prin costum se înțelege ansamblul sacoului și a fustei, ambele făcute din același material. Principiile care urmează, vor permite rezolvarea mai ușoară a alegerii vestimentației corespunzătoare situației.

Sacoul acoperă partea superioară a corpului, de aceea atrage atenția în mod special. Sacourile sînt la un rînd sau la două rînduri, întotdeauna croite pe corp (nici prea strînse, nici prea largi). Felul în care se expune zona gîtului este un foarte puternic semnal al limbajului trupului. Privind marea majoritate a doamnelor, vom vedea că ele au în proporție 90% gîtul descoperit. În cazul în care conduc discuții cu bărbați îmbrăcați după reguli, femeile se autoplasează mai inferior. Sacourile de maximă autoritate sînt acelea care acoperă zona gîtului.

Lungimea optimă a fustei este cu 1 cm deasupra genunchiului. Astfel, se crează posibilitatea ca doamna să se așeze comod. După cum menționează V.Jelev, o fustă prea scurtă este “pașaportul către veșnicul refuz al promovării”[5, p.136]. O femeie care își evidențiază excesiv sau indecent calitățile fizice – conștient sau inconștient – este taxată scurt, ca neprofesionistă.

În unele situații fusta poate fi substituită cu pantaloni însă în mediul politic, aceștia nu sunt prea bine văzuți. Motivul indecenței este raportat față de “ținuta de top a pantalonilor”, din motiv că aceștia expun forma corpului într-o măsură mai mare decît fustele, deși multe femei spun că purtarea pantalonilor este o variantă mai comodă, care pare că ascunde formele corpului. Fapt care poate fi co-

ntroversat printr-un simplu exemplu, dacă e să privim cu atenție timp de cinci minute spectacolul străzii, vom vedea că pantalonii mai mult dezvăluie decât ascund. Prin construcția lor, pantalonii subliniază zona coapselor și a feselor. În cazul în care se alege incorect croiala și combinația cu sacoul, o femeie îmbrăcată în pantaloni poate crea aparența unei femei ușuratece care nu este luată în serios sau de la care poți obține multe cu un efort nu prea mare.

Stofa din care e făcut costumul este esențială pentru păstrarea în timp a formei și a destinației costumului. Este binevenită alegerea costumului din stofă de lână, pentru că aceasta crează imaginea unei prestanțe temeinice.

După cum menționează M.Platon, culorile recomandate și potrivite costumelor pentru ținuta unei femei publice sînt:

1. culori uni (negru, bleumarin, gri (în toate variantele de nuanțe), bej, crem și ultra elegantul grenă închis);

2. cu dungi fine (toate culorile expuse anterior) [9, p.23].

Astfel, concluzionăm că culorile care trebuie să domine în vestimentația funcționarilor, trebuie să fie moderate, cu un ten mai închis.

În cazul în care conformația cere asortarea mai multor culori, este important de a reține unitatea unui ansamblu de culori, nu mai mult de trei culori. O altă regulă semnificativă este aceea că în partea inferioară se folosesc culori închise, iar în partea superioară, a trunchiului – culori mai deschise. Excesul intensității culorilor pe o suprafață prea mare va crea “partea negativă” a dispoziției personale cît și a celor din jur, iar echilibrul lor vor crea “partea pozitivă”.

Bluzele se aleg în culori deschise, pastelate: alb, crem, roz, bleu, galben-pal. Aceste culori trebuie să se asorteze cu culoarea costumului, precum și felul în care se potrivește această culoare uneia sau alte persoane. Stofa bluzelor desigur, trebuie să fie naturală, pentru a asigura confortul pielii și de a crea o imagine favorabilă. Astfel, bumbacul este potrivit purtării de zi cu zi, dar dacă e o ocazie specială e recomandabil de a alege o bluză din mătase naturale. Indicat este faptul ca bluzele să fie cu mâneci lungi.

Dacă se alege o bluză cu mâneci scurte sau fără mâneci, atunci este necesar de a selecta un sacou corespunzător.

Nu este prescrisă purtarea bluzelor cu:

- decolteu adînc, el trebuie să fie maxim 2 cm;
- bluze transparente;
- bluze prea scurte;
- bluze care nu corespund dimensiunilor reale ale bustului și taliei[13,

p.66].

Prescripțiile expuse anterior vor favora posibilitatea funcționarului public să transmită subalternilor sau publicului mesajul nonverbal de genul: “sunt inteligentă”, “sînt competentă”, “am autoritate” etc.

Fiecare bluză are un anumit stil de decolteu care sînt raportate la categoriile corespunzătoare a persoanelor. Astfel, pentru persoanele ce au gît lung, se recomandă purtarea unei bluze la baza gîtului, dacă e gît scurt, atunci se poartă o bluză cu decolteu ușor coborît sau un decolteu în V. Bluzele cu un decolteu rotund, la baza gîtului, închise cu un nasture la spate este modelul clasic pentru femeile din domeniul politic. O variantă elegantă, prezintă bluzele cu decolteu – barcă. Bluzele cu guler – fundă sînt varianta autoritară feminină. Decolteul decupat rotund și în V este privit mai bine atunci cînd acesta nu coboară de acel punct în care începe formarea adînciturii dintre sîni.

Un element de o importanță semnificativă a designului vestimentar a femeilor politicieni, sînt pantofii și desigur componenta indispensabilă a acestora, ciorapii. Pantofii sînt priviți mai bine dacă sînt din piele naturală, cu tocuri de maxim 5 cm, închiși în față.

Acceptabilă este varianta pantofilor decupați la călcîi, care se închid cu baretă peste picior. Formatul pantofilor trebuie să fie unul simplu, fără cusături decorative, fără vîrfuri ascuțite sau rotunde. Culoarea pantofilor trebuie să fie puțin mai închisă decît cea a fustei. În ceea ce privește ciorapii, atunci aceștia trebuie să fie simpli, fără dungi, modele sau culori strălucite. Discreția și succesul profesional este garantate dacă purtați ciorapi de culoarea piciorului.

Ultimul elemente, dar nu mai puțin semnificative ale garderobei unui politician (femeie) este paltonul. Eleganța este redată dacă croiala paltonului este una simplă, stofa este de calitate și culorile potrivite unei persoane care ocupă o funcție publică.

Dacă e să vorbim de o ținută completă, este necesar de a reda și accesoriile. Regula de aur prezintă următoarea expunere: “cu cît mai simplu, cu atît mai elegant”. Astfel, este necesar de a alege într-o măsură corespunzătoare următoarele elemente: poșeta, cureaua, portmoneul; bijuteriile; ceasul; eșarfa.

Toate acestea vor contribui la redarea mesajului dorit, doar dacă nu se va face abuz de ele. În concluzie, putem spune că deținerea unei ținute vestimentare profesioniste pentru femei este unul din fundamentele succesului.

În tendința de a face ca vestimentația purtată să evidențieze personalitatea, este necesar de a ține cont de faptul că pentru a obține succes, în mediul public, este necesar de a purta ceea ce a fost și este deja “verificat de timp”.

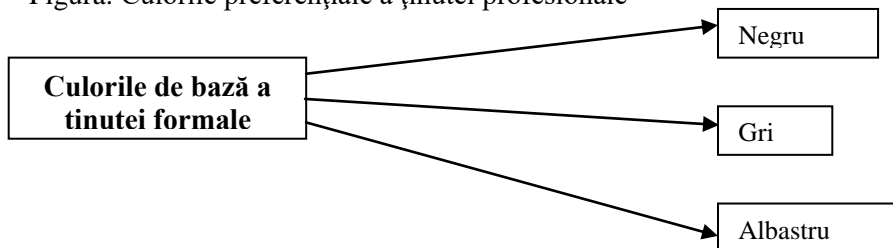
Ținuta vestimentară profesională pentru bărbătinu este atît de dificilă comparativ cu cea a femeilor. Aceasta este datorată faptului că în vestimentația bărbaților există o tradiție efectivă, verificată în timp. În istoria omenirii, costumul bărbătesc a apărut ca o declarație de responsabilitate, de implicare activă în producție. Costumul este piesa de bază de la care pornește construirea ținutei unui bărbat. Componentele costumului sînt sacoul și pantalonii (numit costum din două piese), executate din aceeași stofă. Costumul la care se adaugă și o vestă este numit costum din trei piese.

După cum menționează M.Dragostin, persoanele implicate în activități publice de stat, fie că sînt într-un post de conducere, fie că sînt simpli funcționari trebuie să cunoască următoarele situații în alegerea unui costum:

- trebuie să se potrivească situației în care urmează a fi purtată;
- trebuie să fie din seria de culori acceptate de mediul de afaceri;
- este necesar să fie realizat din materiale corespunzătoare, care se comportă bine la purtare, care asigură confortul purtătorului și transmit un mesaj de bunăstare;
- este recomandabil ca vestimentația să se potrivească confirmației personale[4, p.61].

Astfel, persoana care cunoaște exact ce caută, trebuie să știe cu certitudine ce trebuie să îmbrace și de ce culoare. Culorile preferențiale în sistemul politic, sînt culori neutre care nu atrag atenția celor din jur, și care nu pun persoana în situații penibile (figura).

Figura. Culorile preferențiale a ținutei profesionale

Din figura dată, concluzionăm că culorile preponderente în vestimentația persoanelor care desfășoară activități în sfera publică sînt: negru, gri și albastru.

Înainte de a lua o hotărîre referitoare la alegerea unui costum, este indicat faptul de a cunoaște semnificația psihologică a culorilor în vestimentație. Astfel, culoarea neagră este culoarea autorității, a puterii. Cu toate că în situația cînd se dorește stabilirea unei relații de colaborare, această culoare nu este recomandată, pentru că stopează procesul de comunicare. Dacă e să ne referim la culoarea gri, atunci aceasta este de fapt culoarea neutră. Această culoare redă un aer mai relaxant. Cu cît nuanța de gri este mai deschisă, cu atît arată o deschidere mai mare către colaborare cu partenerul. Culoarea tradițională a bărbatului din sfera politicii este cea albastră. Această culoare poate fi purtată toată în ziua. Specialiștii au determinat influența ei asupra metabolismului purtătorului ca fiind benefică (în special asupra ritmului respirator).

Distincția și rafinamentul unui costum poate fi obținută dacă culorile expuse anterior sînt însoțite de dungi subțiri (anume subțiri și nu cele groase). Iar eleganța poate fi obținută în cazul în care culorile sînt de o nuanță mai închisă,

După cum menționează A.Marinescu, alegerea unei culori nu crează integral posibilitatea rezolvării problemei armoniei dintre persoană și împrejurare, este necesar ca aceste culori să fie aplicate pe stofe corespunzătoare, de calitate [7, p.40]. La apariția costumului ca “uniformă a profesionistului”, nu existau pe piață decît stofe naturale: din lînă, bumbac sau in, ceea ce nu e posibil de a afirma la momentul de față. Principalul material folosit în producerea costumelor este lîna. Cu cît lîna este mai fină, cu atît costumul e mai elegant. Un costum din lînă drapează frumos, îmbracă frumos corpul. Dacă persoana purtătoare a unei stofe de calitate este tînără, atunci aceasta este un semn al efortului pe care îl face în dorința de a fi asemenea celor cu care conlucrează, de a se plasa la nivelul lor. Dacă este o persoană în vîrstă, costumul din lînă e semnul succesului financiar, al bunăstării.

E de reținut faptul că materialele lucioase, care reflectă excesiv lumina trebuie să fie evitate, pentru că ele arată ciudat și puțin neserios în plina zi. Astfel fiind dată preferința materialelor mate.

Alegerea unui costum se face în funcție de silueta personală. Un costum bine ales subliniază părțile pozitive ale confirmăției. Costumul ales în concordanță cu conformația personală, îi face pe cei din jur să accentueze faptul că acesta este “bine croit”, ceea ce ar însemna că este armonios proporțional cu corpul. Pentru a obține un astfel de rezultat, este indicat de a respecta niște reguli de obținere a echilibrului proporțional:

1. dacă bărbatul este înalt și slab, atunci trebuie de purtat costume care “rotunjesc” silueta cu următoarele elemente:

- costume la două rînduri de nasturi, pentru că ele dau un plus în zona pieptului;
- costume în culori unici, fără dungii;
- se poate folosi lejer un contrast puternic între culoarea sacoului și cea a pantalonilor, regula fiind ca pantalonii să fie mai închiși decît sacoul;

2. dacă bărbatul este înalt cu o siluetă plină, atunci este recomandabil ca să fie purtate costume care nu măresc inutil silueta. Astfel, este necesar de respectat următoarele situații:

- să se evite sacourile la două rînduri care dau un plus în zona pieptului;
- să se ocolească sacourile la un singur rînd de nasturi cu revere excesiv de late;
- evitați buzunarele aplicate sau cu clape, pentru că acestea atrag atenția și dau un plus nedorit în zona taliei (ceea ce se referă și la modelele cu trei buzunare);
- un sacou cu două șlițuri laterale poate asigura o mai mare lejeritate în comparație cu reverele excesiv de late;
- să se aleagă culorile închise, uni sau cu dungii foarte fine;

- pantalonii trebuie să fie cu pense/cute, ceea ce asigură lejeritate în mișcare, dar și ascunde o talie mai plină;
- 3. dacă persoana e scundă și obeză, atunci se recomandă:
 - purtarea sacourilor uni sau în dungi, la un rînd de nasturi;
 - acceptabil este purtarea culorilor neutre mai deschise, în limita posibilităților;
 - sacoul să se termine exact sub curba feselor, dacă sacoul va fi mult mai lung, va apărea o disproporție, picioarele vor părea mai scurte;
 - purtarea sacourilor la un rînd cu numai doi nasturi, ceea ce va permite să se vadă o zonă mare de cămăși și, astfel, va atrage atenția mai ușor către față;
 - să nu se poarte pantofi cu tocuri înalte sau cu talpa mai groasă decît în mod normal [7, p.74-77].

Urmărind toate aceste reguli, putem afirma că bărbatul își va avantaja considerabil statutul său în cadrul echipei în care își desfășoară activitatea.

Un interes deosebit în alegerea unui costum potrivit prezintă reverele, și anume volumul acestora. Astfel, regula de bază este: “reverele trebuie să aibă lățimea maximă, de 9-10 cm, adică cît jumătate din lățimea pieptului măsurată între gulerul sacoului și extremitatea exterioară a umărului”. O lățime mult prea mare sau mult prea mică va produce dezichilibru. În dependență de mărimea reverilor se alege cravata. Deci, cravata corect aleasă are lățimea comparabilă cu cea a reverilor.

Un important element al costumului unui bărbat este vesta. Anume aceasta oferă unui costum un plus de eleganță. Ea cere o anumită vîrstă din partea purtătorului, sau o poziție de top. Vesta nu trebuie să fie înaltă, pînă la nivelul gulerului cămășii. Un model corect de vestă este atunci cînd ea se vede doar cîțiva centimetri (2-3 cm) deasupra primului nasture al sacoului, și cînd aceasta nu ascunde cravata.

Pieptul vestei trebuie să fie din aceeași stofă cu costumul, iar spatele, în general, să fie confecționat din căptușeala sacoului. Vestele se pot ajusta în lățime la spate. Cînd se poartă, vesta trebuie să aibă întotdeauna ultimul nasture de jos neîncheiat [4, p.68].

Costumul unui bărbat este de neconceput fără cămașă. Cînd se procură o cămașă, se ia în considerație mesajul care urmează a fi transmis. Deci, este necesar de a urmări culoarea, forma gulerului, manșetele și materialul acesteia.

Culoarea albă a cămășii este cea mai potrivită în orice situație. Culorile pastelate, precum este galbenul, rozul, bleu și variantele lor în dungi fine aduc un plus de relaxare și comunicare atunci cînd însoțesc un costum sobru, autoritar. La alegerea unei culori, este necesar mai întîi de toate de a stabili dacă aceasta “vine bine”, dacă redă o atmosferă dinamică, sănătoasă și tonică. Forma gulerului este distinsă în dependență de lățimea spațiului dintre colțurile gulerului.

Există cămăși cu spațiul îngust (aripile gulerului apropiate) și cele cu spațiul larg (aripile gulerului depărtate).

E de menționat faptul că spațiul dintre colțurile gulerului să fie total acoperite de nodul cravatei, la fel ca și primul nasture de pe guler. Gulerile cu nasturi pe aripi nu intră în categoria vestimentației oamenilor publici. La alegerea tipului de cămașă în funcție de guler, se ține cont de silueta persoane. Un bărbat cu fața rotundă va evita să poarte cămăși cu spațiul larg între colțuri, pentru că acest lucru îl face să pară mult mai mare decât este. O cămașă obișnuită cu colțuri apropiate este varianta potrivită. Bărbatului slab, cu fața îngustă poate purta lejer o cămașă cu colțuri depărtate. Gulerul cămășii trebuie să se vadă 1 cm deasupra gulerului sacoului

O atenție sporită se acordă manșetelor cămășii. Acestea pot fi încheiate cu nasturi sau cu butoni. La alegerea unei cămeși cu butoni, este indicat ca mânecile sacoului ce urmează a fi purtat să fie atât de lungi încât să se vadă butonii, manșeta cămășii trebuie să se vadă cel puțin 1 cm de sub mâneca sacoului.

Mărimea manșetelor depinde de "masivitatea" bărbatului, astfel, cu cât el este mai masiv, cu atât manșetele pot fi mai mari. Un principiu care vizează mânecile cămășii este acela că acestea nu trebuie să fie scurte, pentru că ele dezchilibrează orice ținută profesională. Expunerea brațelor duce la o poziție de inferioritate pe scara autorității, dar, totodată nu trebuie de uitat că dacă mâinele vor fi ascunse, atunci se va genera un sentiment de neîncredere.

Ca ajutor complementar în declararea personalității se prezintă a fi cravata. Aceasta arată starea de spirit a bărbatului. Scopul cravatei este unul pur estetic. Există cravate uni, cu dungi sau cu imprimeuri. Cravatele cele mai valoroase sînt cele din mătase naturale. Culorile cravatei se asortează cu dungile din costum; pe principiul asortării culorilor (ton în ton sau contrast) cînd costumul și cămașa sînt uni; cu dungile din cămașă sau culoarea acesteia (dacă ea este uni). Evitați să purtați o cravată de o culoare absolut similară cu cea a sacoului. Cele mai dese greșeli se comit la alegerea lățimii și lungimii cravatei.

Astfel, lățimea cravatei trebuie să fie apropiată de lățimea reverilor sacoului cu care este purtată. Nodul cravatei trebuie să umple complet spațiul dintre aripile gulerului cămeșii. Nodul obișnuit este potrivit gulerelor cu distanță mică între aripi, iar cel mai voluminos nod, este potrivit gulerelor cu distanță mare între aripi. Semnul distinctiv al unui bărbat care dorește să facă un nod corect, este gropia de sub nodul cravatei.

După cum menționează G.Monahov, ca lungime, cravata trebuie să atingă partea superioară a curelei, o cravată mai scurtă amintește de clovnii de la circ, iar cravata prea lungă creează o impresie neplăcută atunci cînd persoana se așează[15]. Astfel, din cele menționate, sintetizăm că lungimea cravatei trebuie să fie nici prea mică, nici prea mare, ci pînă la centură, precum este redat și în anexă.

Pantalonii și pantofii, sînt următorul element al vestimentației bărbaților, care trebuie luați în considerație. Aspectul pantalonilor trebuie să urmeze forma naturală a corpului. Lățimea pantalonilor la tiv trebuie să fie trei sferturi din lungimea pantofilor. Turul trebuie să fie confortabil poziționat. Privit din lateral, buzunarele pantalonilor trebuie să fie plane, fără să se vadă punga buzunarului. Pantalonii pot fi cu, sau fără cute. Pantalonii trebuie să fie atît de lungi, în cît în mers să nu se vadă șosetele. În ceea ce privește pantofii, atunci ca și în celelalte cazuri, regula este următoare: cu cît mai simplu, cu atît mai potrivit. După cum menționează M.Platon, regula culorii pantofilor este: pantofii trebuie să fie mai închiși la culoare decît pantalonii[9, p.56]. Astfel, singurele culori acceptate la bărbați sînt: negru, bleumarin, coniac (maro roșcat sau burgundy). Pentru ținuta profesionistă se indică purtarea pantofilor cu vîrf, cu șireturi și talpa subțire (nu mai mult de 7 mm și tocuri mai mari de 2 cm).

Centura și șosetele reprezintă componente indispensabile setului de vestimentație a unui bărbat prezentabil din lumea afacerilor. Culoarea curelei trebuie să fie de aceeași nuanță ca și pantalonii și pantofii. Regula șosetelor după O.Aivanhav este că ele se asortează cu pantalonii cu o nuanță mai închisă, fără imprimeuri [1, p.55]. Esențială este lungimea acestora, astfel aceasta trebuie să fie atît de mare în cît să nu permită dezgolirea piciorului.

Paltonul și pălăria de asemenea necesită de a fi luat în seamă. Regula referitoare la palton este regula clasicului. Mînecele acestuia trebuie să fie destul de lungi încît să nu se vadă deloc manșeta cămășii. Materialul, închis la culoare, iar lungimea nu trebuie să depășească 15-18 cm sub genunchi.

Unui bărbat modern îi este greu să accepte ideea unei pălării, cu atît mai puțin să o poarte. Și totuși, noi neam propus să descriem acest element al vestimentației. O pălărie trebuie să fie îndeajuns de largă încît să se poată introduce un deget între bor și partea de deasupra urechii. Unei fețe mici și înguste i se potrivește borurile mici, cu calota joasă. O față plină are nevoie de boruri mai largi și o calotă mai înaltă.

Culoarea corespunzătoare este aceea care se potrivește cea a costumului sau a pantalonilor. Astfel, o pălărie purtată corect indică eleganța unui bărbat. Accesoriile ținutei vestimentare profesioniste pentru bărbați, include următoarele: servieta, mănșile, umbrela și portmoneul. Accesoriile alese le arată celor din jur care este propria atitudine față de personalitatea uneia sau altei persoane publice. O simplă lipsă de atenție la aceste detalii, pot genera o dezapreciere a celor din jur.

La crearea unei imagini favorabile unui politician de asemenea contribuie și bijuteriile. În acest sens, regula de aur este: cît mai simplu și discret. Bijuteriile unui bărbat includ următoarele componente: butonierile, care sînt alese în conformitate cu culoarea cămășii; ceasul, care este cu atît mai elegant, cu cît e mai plat și mai simplu, iar cureaua obligatoriu trebuie să fie din piele naturală (de

culoare neagră); inelele (sînt acceptate doar verighetele și atît); batista, care se poartă în buzunarul interior, de la piept al sacoului; instrumentele de scris, care se aleg după ținuta personală (nu sînt recomandabile cele din plastic).

În domeniul politic ca și în alte împrejurări, ținuta vestimentară poate determina succesul unei discuții sau a unei negocieri. Sfera politică nu este acel loc unde se demonstrează ultimele tendințe ale modei, atmosfera respectivă trebuie să fie însoțită de un stil anumit.

Cultura vestimentară în perioada modernă este una rafinată conform cerințelor vremii; fapt care permite omului politic să se încadreze în circuitul valorilor și să fie acceptat de societate [12, p.248].

Îmbinarea armonioasă între responsabilitatea socială și obiectivele menționate în această lucrare, care să contribuie în mod constructiv la crearea unui climat favorabil și care să corespundă principiului «persoană-vestimentație-persoană» va spori procesul de comunicare și colaborare în domeniul politic, în relațiile dintre țările din Uniunea Europeană și Republica Moldova.

Bibliografie

1. Aivenhav O. Reguli de aur pentru fiecare zi. - București: All-Beck, 2000.
2. Berthram A. Design. - London: Pinguin Books, 1938.
3. Curteza A. Design vestmentar. - Iași: Performatica, 2003.
4. Dragostin M. Ghid practic de vestimentație pentru profesioniști. - Iași: Polirrom, 2005.
5. Jeleu F. Educarea comportamentului în afaceri. - București: Didactică și pedagogică, 1996.
6. Karneghi D. Secretele succesului. - București: Curtea veche, 1999.
7. Marinescu A. Codul bunelor maniere astăzi. - București: Humanitas, 2004.
8. Nanu A. Artă și stil în costum. - București: Meridiane, 1976.
9. Platon M., Chelaru C., Corneliu Moroșanu., Eftime N., Pepelea N. Funcționarul public: principii și norme comportamentale. - Chișinău: Liceum, 1995.
10. Reuss-Ianculescu E. Vestimentația și locul ei în afaceri. - București: Polirrom, 2001.
11. Jones J. Modele de aplicații. - București: Ed.Tehnica, 1970.
12. Tăriță O. Tratat de protocol și comportament civilizat. - Chișinău: Bons Offices, 2007.
13. Алёхина И. Имидж и этикет в бизнесе. - Москва: Дело, 2000.
14. Ботавина Р.Этика деловых отношений. - Москва: Финансы и статистика, 2002.
15. Монахов Г. Мужская одежда. www.WashingtonProFile.